

ne storé ti le gospodje čisto nič zastonj, v mnogih slučajih se je pokazalo, da še celo tega ne, k čemur so postavno obvezani; skušnja nas je mnogokrat preučila, da so njih računi previsoko nastavljeni, ne gre toraj misliti, da bi se tako nesebično za vzboljšanje gmotnih razmer kmečkega stanu trudili in žrtvovali. Jasen dokaz za neresničnost njihovega prihlinjenega zatrjevanja o ljubezni do priprostega ljudstva je pa tudi dejstvo, da narodno blagostanje progresivno gine, medtem ko se prvaški dohtarji bogatijo. O lakomnosti in nenasitnosti posameznih farskih hujskačev pa itak nočemo govoriti. Reč je vsakomur znana. Toda zopet in zopet moramo resno povdariti, da se to naše opozorovanje ne tiče stanu, temuč le posameznih hinavcev, ki se hlinijo prijatelji ljudstva, pa so njegovi najnevarnejši oškodovalci. Sosebno si prizadevajo napraviti razpor med prebivalci zunaj na deželi in mestjani, omajati pa tudi skušajo zaupnost ljudstva v pravičnost in nepristransko poslovanje cesarskih uradnikov. V dopričanje resničnosti te naše trditvije imamo dovolj dokazov na razpolago.

Dalje prihodnjič.

Iz Koroškega.

Mira nikakor nočejo imeti na Koroškem kakor drugod klerikalni hujskači. Neumorno se trudijo, spraviti tamošnje miroljubne nemške in slovenske prebivalce v sovraštvo in prepir. Sosebno si prizadevajo, naščuvati priprosto koroško slovensko ljudstvo zoper državne uradnike; naperjeno je to nesramno ščuvanje v prvi vrsti proti sodnijskim uradnikom. Kranjski klerikalni matadorji so odpravili znanega ščuvarja dr. Brejca v Celovec, naj jim tam napravlja in pripravlja pot, katero nameravajo nastopiti pozneje sami pod krinko ali „larfo“ narodnih prvoboriteljev ali prvakov. Ta tako zvani kvartirmojster kranjske klerikalne armade skušal je že ob različnih prilikah se izkazati vrednega svojega poslanstva. Vsaj njegovo dosedanje delovanje dovolj jasno kaže, kako neljuba mu je sloga med tamošnjima narodoma, kako ga grize zaupanje, katero živajo ondotni sodniki in sploh uradniki pri ljudstvu; a spoznati je že moral, da svojega misijona ne bode zamogel rešiti, ker vse njegovo kalenje miru in njegovo kričanje je zastonj. Vsi takozvani „ljudski“ shodi, katere prirejajo narodni hujskači in na katerih se kliče ljudstvo pod orožje zoper neznanega mu sovražnika, so hvala Bogu do sedaj imeli jako malo vspeha, ker priprosto ljudstvo ima dovolj zdrave pameti, ter namah spozna njih samolastne nakane in namere.

Adjutanta klerikalne armade, dr. Ferjančič in dr. Ploj, sta se predrznila v državnem zboru Koroške politišne razmere tako zasukano označevati, da se je ministerski predsednik Körber čutil primoranega, ta dva gospoda in nju pristaše prav odločno zavrniti, ko sta vpletala v svojo resolucijo znani slučaj obsojbe Bratuša. Rekel je: „Da se v pripravnih slučajih uradi na Kranjskem in Spodnjem Štajerskem slovenskega jezika povoljno poslužujejo, to Vi, moja

gospoda, tudi sami pripoznavate, ako se pa pripeti enkrat kak pregrešek, tedaj se ta glede na tisočine vsakdanjih uradnih delovanj ne mora v poštev jemati. Drugačne so razmere na Koroškem. Tamkaj je ogromna večina prebivalstva nemška, ki je dosedaj v najlepšem miru s slovensko manjšino živela; pa tudi tukaj vlada skrbno na to pazi, da se jezikovne odredbe natančno izvršujejo, kljub vsemu, o čem se je tukaj govorilo. Nikakor se ne bo vlada podedinemu agitatorju (hujskaču) udala, ki je prišel kot misijonar, da bi deželo jezikovno vznemiril.“ Ko je na nepotrebna vtikanja nekega dalmatinskega poslanca poslanec Dobernig pripomnil: „Mi Korošci se za Dalmacijo tudi ne brigamo, pustite nas pri miru!“, mu odvrne Ferjančič: Mi vas ne bodemo v miru pustili!“ Jasno se toraj vidi, da ti-le hočejo nemir in prepir na vsak način.

Lepo je, ako se človek zaveda svoje veljave in svojih pravic; lepo je, ako zamore in zna med svetom tako nastopati, da je ta prisiljen, ga spoštovati in ceniti; lepo je in bogoljubno, če se človek svoje pravice trdno drži in ji zna vsestransko veljavo pridobiti, pa še veliko bolj čislan in občnega spoštovanja vreden je tisti, ki želi in se trudi, s svojim sosedom v miru in slogi živeti, ki se kolikor možno ogiba vsakterej razprtiji in prepiru, ki želi preprečiti vsako priliko k vznemirjanju sosedske sloge in vzajemnosti. Ako imaš težnje in težave, katere si upaš s pomočjo svojega soseda olajšati, sporazumi se tedaj z njim dostojnim in postavnim potom, ne leti takoj k dohtarju in delaj tam lažnjive izjave! Resnica pride prej ali slej na dan in ti imaš za to le škodo in sramoto.

Kakor za posameznega človeka, veljajo ta pravila tudi za cele narode ali ljudstva, posebno pa polagamo te besede vam, vrlim Korošcem na srce, da bi jih osrčevali in njih resnico spoznali predno zabredete v nevarnost, ki vam preti od nekaterih zapeljivcev. Vsak mešetar si išče dobička pri eni ali drugi stranki s svojim prigovarjanjem, hvalo, grajo ali celo grožnjo in taki dobičkaželjni mešetarji so tudi tisti brezvestni hujskači, ki vas hočejo zapeljati v zmešnjavo in razprtije, katerih konca sedaj še ne moremo dovolj presoditi. Dobro je izprevidel, da ne more tako dalje iti, zagrebčki nadškof, dr. Jurij Posilovič. Izdal je pastirski list, v katerem se med drugim najdejo besede: „Ako se kak dušni pastir s političnimi ali drugimi posvetnimi reči več peča, kakor s cerkvenimi zadevami, tedaj opušča svoje dolžnosti proti Bogu in proti ljudstvu. Prav strogo toraj prepovemo v cerkvi ali na prižnici politična vprašanja razmotrivati.“ Čast naj bode in hvala modremu gospodu nadškofu za te odločne besede! Upamo, da bodemo tudi mi Slovenci od naših uglednih višjih pastirjev enake slišali.

Vi slovenski Korošci pa, držite se svojega naprednjaškega mišljenja ter vsakogar dobro zavrnite, kateri vam hoče kaliti mir in slogo, kakor so to storili vrli naprednjaki na shodu v Dobrempolju, ko so sestavili in podpisali zahvalnico na ministerskega

predsednika plem. Körberja, v katerej jasno izražajo svojo zadovoljnost s dosedanjimi razmerami, ter krepko nasprotujejo postopanju novodobnih krivih prerokov. Ne dajte se tem pregovoriti, zapeljati in oplahiti. Naprednjaški pozdrav vam pošilja vaš prijatelj in sobojevnik „Štajerc“!

Spodnje-štajerske novice.

Iz spominskih zapiskov. Dne 23. junija 1900 je stal tukajšni učitelj g. Viljem Frisch kot obtoženec pred porotnim sodiščem v Mariboru, ker je tukajšnemu advokatu dr. Brumenu očital, da je ovaduh. Frisch je bil **nekrivim spoznan**, ker so porotniki **enoglasno** kot dokazano spoznali, da je **dr. Brumen sodnijsko znani ovaduh (denuncijant)**.

Gospod Karol Gregorič nam piše iz Spodje Šiške pri Ljubljani: „Ni res, da bi bilo moje podjetje v Celju propadlo, ni res, da sem jaz zahteval kako podporo, ni res, da je bilo meni treba pomoči, in ni res, da je meni sploh česar zmanjkalo, ali pa, da bi se bil kdo od mene obrnil. Jaz zapustil sem Celje, ker sem si zidal za 52.000 kron hišo v Spodnji Šiški pri Ljubljani in sem tam začel veliko vinsko trgovino“.

Od Velike Nedelje. „Celjska žaba“ sumiči in napada gospoda nadučitelja v Veliki Nedelji na tako nesramen način, da te reči ne moremo hladnokrvno prezirati. Predbaciva mu namreč, da dobiva podporo od „Südmarke“ in „Šulferajna“ in da je baje kriv, da se otroci iz Velike Nedelje raje v nemško ormožko šolo pošiljajo. Žaba, tvoje regljanje napredujakov v njihovem napredku ne bode zaviralo, molči raje in skrij se, zima je!

Okradeni tat. Hrvat Franjo Coh iz Huma je v Pristavi, okraj Šmarje pri Jelšah, ukradel gostilničarju Strašku 540 kron. Ko je šel potem skozi gozd, napadel ga je že 10krat predkaznovani tat Anton Pirkovič ter mu odvzel od ravnokar dobljenega plena 260 kron. Oba uzmoviča imajo že pod ključem.

Nečloveški zločinci so v noči od 23. do 24. ulomili v spalnico pri veleposestniku Ivan Gerjeviču v Rigolnici pri Brežicah službujočih dekel, Kate in Barbare Verbešič. Bili ste si sestre, prva 17, druga pa 24 let stara. Obe ste bili vsled udarcev s sekiro na glavi in rokah težko ranjeni. Vzrok zločinu je bila najbrž ljubosumnost.

Kmetskemu okrožju, ki je nam doposlalo dopis tikajoč zadevo ptujskega sejma sv. Katarine, se pristržno zahljujemo ter mu naznanjamo, da bodemo dotičnega črnega breznačajnega hinavca in nepokojneža v našem prihodnjem listu pod krtačo vzeli. Mi sicer nismo bili namenjeni si s takim potepuhom roke umazati, a na voljo ljudstva smo se vendar za to odločili, ker je mnogo naših naročnikov to željo izrazilo pismeno, kakor tudi ustmeno. Veseli nas Vaše zanimanje.

Z Bogom!

Nemškutarije se bojijo klerikalni krivi preroki od strani Marijinih bratov. Ta red je namreč kupil neko večje posestvo v Seliščih pri Št. Jurju ob Ščavnici ter misli tam graditi šolo in samostan. Črnci, ki vse črno vidijo, se bojé, da bi se znala skozi ta red nemškutarija vtihotapili. Ja, sumičiti ti pa znajo!

Poskušeni dvojni umor in samomor. V Karčevini pri Vurbergu je dne 4. t. m. mizarski mojster J. Rečnik vstrelil z revolverjem na svojo ženo in hčer ter obe težko ranil. S prvo kroglo je zadel ženo v glavo, z drugo pa v roko, ko jo je vzdignila v obrambo. Nato je šel nad hčer, katero je imel medtem v kamri zaprto, ter tudi isto težko ranil. Ko se je žena nekoliko zavedla, začela je klicati na pomoč, vsled česar je zločinec pobegnil. Zvečer ob poluosmih je prišel Rečnik težko ranjen k Ptujskemu zdravniku g. dr. Mezlerju, ter istega prosil, naj mu kroglo iz čeljusti izvleče. Poprašan, od kodi da ima rano, razložil je vso svoje zločinstvo. Oddan je bil v tukajšno bolnišnico, odkoder so ga 6. t. m. v svrhu operacije v Graško kliniko prepeljali. Ženski sta v Ptujski bolnišnici. Vzrok zločinu je bil domači prepir.

Od porotnega sodišča v Celju. Dne 8. novembra t. l. je bil obsojen pri porotnem sodišču v Celju požigalec Andrej Marinc iz Št. Jurja na Taboru na 5 let težke ječe. — Nadalje je stal pri istem sodišču J. Robnik iz Slovenjgradca obdolžen požiga in goljufije. Prvega zločina je bil nekrivim spoznan zaradi družega pa enoglasno krivim, ter bil obsojen na 18 mesecev težke ječe. — Dne 2. t. m. je bil od porotnikov zaradi tatvine (nad 600 kron vrednosti), nadalje tatvine iz navade, goljufije, izsiljenja, javnega nasilstva (proti orožnikom) in prestopka neresničnega zглаšenja krivim spoznan Gottfried Krebs ter od sodnega dvora na 7 let težke ječe obsojen. Krebs je nosil že različna imena n. pr. Alojzij Majer, Engelbert Kerzenberger itd. V ječi je bil že večkrat, slednjič 8 let v Ljubljanski kaznilnici. Zadnja leta se je klatil med cigani po Primorskem, Kranjskem in Štajerskem. Ko je obsodbo zaslišal, je rekel: „Kaj je to, 7 let? 20 let bi mi bili morali dati. 7 let je za mene, kakor eden dan.“

Dopisi.

Od sv. Jurja ob Ščavnici. Zahvala. Prostovoljno gasilno društvo sv. Jurja ob Ščavnici se pristrčno zahvaljuje vsem svojim dobrotnikom za poslane podpore v tem letu. Odbor.

Od sv. Antona v Slovenskih goricah se nam piše: „Dragi nam „Štajerc“! Že dolgo nisi nič slišal od nas Antončanov, zdaj pa te vendar enkrat prosimo, ne zameri nam, da te hočemo z nekaterimi vrsticami nadlegovati. Ne moremo tako na tihem dalje prenašati krivice, katera se tu godi, naznaniti jo ti moramo, ljubi „Štajerc“. Godi pa se nam krivica od več sovražnikov v naši fari, posebno pa od našega poštarja Jakob-a Šegula. Zelo radi bi vedeli, kaj vendar ti dragi „Štajerc“ našemu Šeguli toliko hudega storiš, da te on zmiraj tako zelo sovraži in